

L'antropòleg Manuel Delgado reivindica a 'Elogi del vianant' la vida urbana fora de control

Barcelona, ciutat 'top model'

Ignasi Aragay
BARCELONA

A'Elogi del vianant' (Ed. 1984), l'antropòleg Manuel Delgado (Barcelona, 1956) fa un elogi de la Barcelona rebel i qüestiona la ciutat ideal promoguda des del poder, planificada i controlada.

"Barcelona és una model o millor una *top model*, una dona que ha estat entrenada per romandre permanentment atractiva i seductora, que es passa el temps maquillant-se i posant-se guapa davant del mirall, per després exhibir-se en una passarel·la destinada a les ciutats *fashion*, el més *in* en matèria urbana", escriu Manuel Delgado, que contrasta aquesta ciutat dissenyada des del poder per triomfar al món amb la ciutat vital, viscuda. "Reconec que la meua idea de Barcelona, el que jo en dic la ciutat practicada, també és una construcció, una representació, i que com a tal pot ser reductiva, però estic segur que en tot cas és molt més real que l'altra", explica l'antropòleg.

El llibre, escrit abans del dal·tabaix del Carmel, fins i tot té algun to profètic quan fa referència a aquesta realitat irreductible i incontrolable, la de "tot el que s'amaga o ens amaguen, però que de tant en tant el que ens volien vendre com «la millor ciutat del món» exsuda per les seves nombroses esquerdes". Unes esquerdes ara ben reals per les quals s'ha filtrat de nou la protesta ciutadana

Davant de tanta planificació, Manuel Delgado defensa una ciutat viscuda

na que ha acabat trencant el suposat idil·li barceloní, ja molt malmès des del Fòrum, amb el qual Delgado es mostra molt crític: ha estat l'"expressió màxima, difícilment superable, de l'ús de coartades culturals per legitimar grans operacions urbanístiques".

De totes formes, Delgado fa constar que el seu llibre no proposa un model alternatiu, sinó que simplement fa un elogi de la vida al carrer com a essència del fet urbà indomable: els immigrants sense papers, els venedors ambulants, els okupes, els vells de les cases barates del Bon Pastor, els pobres rodamentals són exemples d'aquesta dimensió de llibertat, de canvi permanent, de vitali-

tat. La ciutat que canvia, la dels nous habitants i la que no es deixa encotillar són reivindicades per un autor que dedica el llibre als "que s'apropriaren dels espais públics barcelonins al maig del 2000 per protestar contra la desfilada militar que amenaçava usurpar el centre de la ciutat; al juny del 2001 contra una reunió de dirigents del Banc Mundial als quals Barcelona va fer al final -i amb raó- una por insuperable; al març del 2002 contra una cimera de caps d'Estat i de govern europeus que van ser obligats a acampar a les portes de la ciutat; al febrer i al març del 2003 per abominar de la repugnant agressió contra el poble iraquí; i el 13 de març del 2004,

dos dies després de l'atemptat contra tres combois de tren a Madrid, en el que va ser una autèntica revolta popular contra la mentida d'Estat".

Aquest antropòleg gens innocent, que circula amb bicicleta per la seva ciutat natal, molt vinculat a les dinàmiques antisistema, profundament enamorat de la Barcelona invisible, assegura que no qüestiona la planificació política. Està simplement "contra la planificació *de tot*, i de vegades de tot menys del que s'hauria de planificar, com ara les polítiques d'habitatge". El seu diagnòstic: "Barcelona, en qualitat de projecte, ha fet l'efecte de ser-ho més de mercat que no de convivència".

Esperança Camps novel·la el repte de la supervivència en un suburbi de València

Ester Pinter
VALÈNCIA

El barri de la Coma és l'escenari de 'Quan la Lluna escampa els morts' (Bromera).

Esperança Camps (Ciutadella, 1964) assegura que no pretenia fer un reportatge ni una radiografia del suburbi valencià, però la seva bona periodística supura en aquesta narració que es va inspirar en un teletip i que li va fer guanyar

l'últim premi Ciutat d'Alzira. El teletip parlava d'una parella de guàrdies civils que, després d'haver trobat un osset de peulix en un accident, van posar-se a buscar un nadó mort. "Em va semblar molt depriment, tant com el paisatge infraurbà que veia des de la redacció, i vaig fer una associació d'idees automàtica".

Dues històries s'entrecreuen aleshores. La principal és la d'una noia i un noi que abandonen molt aviat l'escola i que tracten de sobreviure en un món hostil d'esquena a la maquillada ciutat. "Als governants ja els està bé tenir una Coma a cada ciutat per amagar allò que no és bonic, que no es

pot ensenyar a la ruta del Bus Turístic", comenta Camps.

L'autora desplega un retaule de personatges com ara una perruquera, guàrdies civils, periodistes valencians reconeixibles i fins i tot el mateix Loquillo, un cantant que assegura que l'ha marcada. Aquesta coralitat, que ja li han dit que quadraria perfectament en un guió de cinema, contrasta de ple amb la introspecció característica de la seva primera novel·la, *Enllà de la mar*, premi Joanot Martorell 2003 i premi de la Crítica dels escriptors valencians a la millor novel·la del 2004. "Jo tenia un professor que em deia que tots portem dins una novel·la. Seguint

aquest mestratge vaig fer la meua primera, plena de memòries d'infantesa de les Illes Balears, i ara ja em sent alliberada per fer coses molt diferents", explica Camps.

Menorquina de naixement però establerta a València, on treballa com a periodista de Canal 9, Esperança Camps assegura que per a ella escriure novel·les és jugar amb el llenguatge i passar-ho bé, "si sofrira escrivint no ho faria", afirma. De moment, i amb dues novel·les, el joc no li ha anat malament. En només un any i mig ha aconseguit tres guardons literaris i bona part de la crítica la destaca com un valor a tenir en compte.

EL COMENTARI

Ofici de Setmana Santa

ARNAU PUIG

Som, en part i mentre l'anem modificant, fills del context social en el qual ens hem trobat existint. En aquest sentit em sembla oportú procedir a dedicar aquest comentari a aquelles frases que, de petit, m'embolcallaven i, de gran, he verificat que constituïen la medul·la de l'os de la vida. Les aniré referint i les aniré comentant.

"Aparta'm aquest calze d'amargors": efectivament, existir és un estar gairebé en constant contacte amb tota mena de deficiències, que vol dir haver de suportar les impertinències, les accions tèrboles i les maldats dels altres, encara que la intenció del calze que és la vida fos perquè a dins hi trobéssim els elixirs que ofereix la natura i la cultura en el seu conjunt i, només perquè ens adonéssim que hem d'estar agraïts de la benaurança del viure, de tant en tant topar amb la insensibilitat mecànica -l'única suportable- dels fenòmens naturals, que fan que el món sigui el que és.

La segona frase és: "Per què m'heu abandonat?". Davant d'una realitat social gairebé sempre absurda i sense sentit, és obvi que cal preguntar-se: si el món no té sentit, malgrat que he procurat donar-li'n un, què hi faig aquí?, enderiat, volent que els fets i els meus productes d'enginy serveixin perquè, trobant-m'hi, sigui un goig d'estar entre el que ens envolta i ens és ofert. És justa la queixa i el retret perquè, és obvi, no hi ha voluntat d'evitar el sofriment.

La tercera de les frases és: "Que es faci la vostra voluntat". Aquesta expressió és la més terrible de totes les que es poguessin formular. Per ella hi ha l'acceptació i el clar reconeixement que som els putxinel·lis d'un atzar impensable que ha donat el que ens trobem: un món meravellós que esdevé l'escenari ideal per representar-hi, sense observadors dignes, els drames més intensos que puguin viure un niu de formigues esclafat per un elefant i una puça que acaba sacrificant el mastodont. Hauria volgut ser líric o elegíac, però he anat a parar a una còmica banalitat.